Қазақстан Республикасы «Атамекен»
Ұлттық кәсіпкерлер палатасы
Басқарма Төрағасының
17 қаңтардағы 2019 жылғы № 12
бұйрығымен бекітілді

Кәсіптік стандарт:
«Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары»

Кәсіптер карточкаларының тізімі:

Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының жүргізушісі 3

Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының диспетчері... 13

Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер 18

Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы 26

Кәсіптік стандартты әзірлеу Орталық Азиядағы (СТJ) бәсекеге қабілеттілік, сауда және жұмыс орындарын құру жөніндегі USAID жобасымен қолданған.

Глоссарий

Осы Кәсіптік стандартта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

Автомобиль көлік құралы (бұдан әрі – автокөлік құралы) – автобустарды, шағын автобустарды, жеңіл және жүк автомобильдерін, троллейбустарды, автомобиль тіркемелерін, ершікті тартқыштарға арналған жартылай тіркемелерді, сонымен қатар мамандандырылған автомобильдерді (жүктердің белгілі бір түрлерін тасымалдауға арналған) және арнайы автомобильдерді (әртүрлі басымдылықты көліктік емес жұмыстарын орындауға арналған) қамтитын автомобиль көлігінің жылжымалы құрам бірлігі;

Жүк жіберуші – атынан жүкті жіберу рәсімделетін жеке немесе заңды тұлға;

Жүк алушы – автомобиль тасымалы шартының негізінде жүкті алуға өкілеттелген жеке немесе заңды тұлға;

Диспетчерлік қызмет – автокөлік кәсіпорындарындағы тасымалдарды жедел диспетчерлік басқаруды іске асыратын қызмет;

Көлік құралы - жүк автомобилі, тартқыш, тіркеме, жартылай тіркеме (автопойыздар: тіркеменің тіркесуімен жүк автомобилі – тіркемелік автопойыз, жартылай тіркеменің тіркесуімен тартқыш – ершікті автопойыз);

Рейс –жөнелту орнынан белгіленген орнына дейінгі бір жақты жол;

Алғашқы көмек - зардап шеккендерге білікті медициналық көмекті алу мүмкіндігіне дейін тұлғалармен көмекті орындауы үшін қолжетімді іс-шаралардың кешені;

Сапар – ары-бері сапар (шеңберлі рейс);

Жол парағы – КҚ жұмысының есебін жүргізуге арналған, диспетчермен КҚ жүргізушісіне берілетін құжат;

Тахограф – автоматты режимде жүргізушілердің жұмыс және демалу кезеңдерін жазу мақсатында КҚ-на орнатуға арналған бақылау құрылғысы;

Халықаралық Жол Тасымалдарының кітапшасы (ХЖТ) – 1975 жылғы ХЖТ кітапшасын қолданумен (ХЖТ Конвенциясы) жүктерді халықаралық тасымалдау туралы Кедендік Конвенциясымен реттелетін, тасымалдаушыға тауарларды жеткізудің қамтамасыз етуін қолданусыз белгіленген тәртіпте кедендік рәсімдеу және бақылаудан өту және рұқсатын алуға арналған құқығын беретін халықаралық кедендік құжат;

Халықаралық жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау шарты туралы конвенцияның жөнелтпе құжаты (ЖТШК), ConventionrelativeaucontratdetransportinternationaldeMarchandiseparRoute (CMR) –

ЖТШК реттелетін, тасымалдау орнында рәсімделген және тасымалдаушыға және жүк алушыға берілген халықаралық тауар-көлік жөнелтпе құжаты. Рәсімделген және тараптармен қол қойылған CMR жөнелтпе құжаты тараптармен талаптарды қабылдаудың дәлелі ретінде қызмет етеді және тасымалдаушымен жүктің қабылдануын куәлайды; **Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру, сонымен қатар тахографтарды қолдану қағидалары** - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 1288 «Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру, сонымен қатар тахографтарды қолдану қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы; **Жүктерді тасымалдау қағидалары -** Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 546 «Автомобиль көлігімен жүктерді тасымалдау қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы; **Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау қағидалары** - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 206 «Қазақстан Республикасының аумағында ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру және оның жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы; **АКҚ техникалық пайдалану қағидалары** - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 547 «Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы; **Тасымалдаушыларға халықаралық жүк тасымалдауды жүзеге асыруға рұқсат беру қағидалары** - Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникациялар министрінің 2011 жылғы 24 тамыздағы № 523 «Халықаралық автомобильмен жүк тасымалдауды жүзеге асыруға автомобильмен тасымалдаушыларға рұқсат беру қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы. **Пайдаланылатын қысқартулар:** **КЖЕК -** Халықаралық автомобильмен тасымалдауларын жүргізетін көлік құралдары экипаждарының жұмысына қатысты Еуропалық Келісім, (КЖЕК) 1970 жыл; **КҚ** – көлік құралы; **ЖЖМ**- жанар-жағар материалдары; **ҚТ**- қауіпсіздік техникасы; **ТҚК**- техникалық қызмет көрсету; **КО СЭҚ ТН (TARIC)** – Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің тауарлық номенклатурасы және Еуразиялық экономикалық одақтың Бірыңғай кедендік тарифы; **TIR-EPD** - ХЖТ үшін Бірыңғай Терезе Тұжырымдамасы.

1. Кәсіптік стандарттың төлқұжаты	
Кәсіптік стандарттың атауы:	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары
Кәсіптік стандарттың нөмірі:	
ЭҚЖЖ сәйкес секция, бөлім, топ, сынып және сынып тармағының атауы:	H. Көлік және логистика 52 Қойма шаруашылығы және қосалқы көліктік қызмет 52.2 Тасымалдау бойынша қызметтің қосалқы түрлері 52.21 Құрлықтағы көлік саласындағы қызметтер
Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттауы:	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын ұйымдастыру және орындау бойынша мамандардың функцияларына, кәсіптік міндеттеріне, біліктіліктері мен кәсіптік біліміне қойылатын талаптарды қамтиды.

2. Кәсіптер карточкалары		
Кәсіп карточкаларының тізімі:	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының жүргізушісі	БСШ 2-ші деңгейі
	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын сүйемелдеу диспетчері	БСШ 3-ші деңгейі
	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер	БСШ 4-ші деңгейі

	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы	БСШ 5-ші деңгейі

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ:
Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының жүргізушісі

Коды:	8332-1-002	
Топ коды:	8332	
Кәсібі:	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының жүргізушісі	
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	Жүк автомобилінің жүргізушісі	
БСШ бойынша біліктілік деңгейі:	БСШ 2-ші деңгейі	
Қызметтің мақсаты:	Жүкті белгіленген орнына түгел және сақтандылықта, шығынсыз және жоғалтусыз, кәсіпорын қаражаттарын үнемдеумен уақтылы жеткізу.	
Еңбек функциялары	Міндетті еңбек функциялары	1. Халықаралық тасымалдауларды іске асыруға арналған құжаттамамен байланысқан қажетті әрекеттерді орындау.
		2. Халықаралық тасымалдауларды іске асыру кезінде КҚ пайдаланумен байланысқан қажетті әрекеттерді орындау.
		3. КҚ қауіпсіз басқару.
		4. Жүктерді тасымалдау кезінде қауіпсіздік шараларын орындау, сақтау және қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы: Халықаралық тасымалдауларды іске асыруға арналған құжаттамамен байланысқан қажетті әрекеттерді орындау	**1-ші міндет:** Сапарға дейін және аяқтаудан кейін жол, тауарға ілеспе құжаттамасын алу, рәсімдеу және тапсыру	**Істей білу:**
		1. Жол, тауарға ілеспе құжаттамасын рәсімдеу, сонымен қатар бұл құжаттаманың сақтандылығын қамтамасыз ету. 2. Тасымалдауға арналған есепті қаржылық қаражаттарын және құжаттарын алуды рәсімдеу. 3. Тауарға ілеспе құжаттамасына жүкті орналастыру және оның қаптамасының бүтіндігі бойынша ескертулерді жазу. 4. Жөндеуді іске асыру үшін қажетті ілеспе құжаттамасын рәсімдеу. 5. Жол қозғалысының қауіпсіздігін, көлік құралдарының пайдаланылуын және тасымал қызметін мемлекеттік қадағалау және бақылау құқығы ұсынылған лауазымды тұлғалармен көлік құралдарын тоқтату және тексеру тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтау. 6. Жол, тауар, көліктік-ілеспе және қаржылық құжаттамасын тапсыру мерзімдерін сақтау. 7. Жүргізушілердің еңбек және демалу режимінің тіркеулік парақшасын толтыру және жүргізу.
		Білу:
		1. Жол, тауар, көліктік-ілеспе және басқа құжаттамасын рәсімдеу тәртібі және ережелерін. 2. КҚ басқару және халықаралық тасымалдауды орындау үшін міндетті жол, сақтандыру және басқа құжаттамасын рәсімдеу бойынша нормативтік құжаттарды.

		3. Жол, тауарға ілеспе және басқа құжаттаманы рәсімдеу және тапсыру мерзімдерін. 4. Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру, сонымен қатар тахографтарды қолдану қағидаларын
	2-ші міндет: Халықаралық тасымалдауларды іске асыру процесінде қажетті құжаттаманы ұсыну	**Істей білу:**
		1. Жол қозғалысының қауіпсіздігін, көлік құралдарының пайдаланылуын және тасымал қызметін мемлекеттік қадағалау және бақылау құқығы ұсынылған лауазымды тұлғалармен көлік құралдарын тоқтату және тексеру тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтау. 2. Өкілетті орган өкілдерімен өзара әрекеттесу кезінде іскерлік әдепті сақтау. 3. Жол-көлік оқиғалары жағдайларында Еуро-хаттамасын толтыру. 4. Ағылшын тілінде түсіндіру, сөздікті немесе электрондық аудармашыны пайдалану.
		Білу:
		1. Жол қозғалысының қауіпсіздігін, көлік құралдарының пайдаланылуын және тасымал қызметін мемлекеттік қадағалау және бақылау құқығы ұсынылған лауазымды тұлғалармен көлік құралдарын тоқтату және тексеру тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілердің талаптарын. 2. Жол-көлік оқиғалары жағдайларында Еуро-хаттамасын толтыру тәртібін. 3. Ағылшын тіліндегі сөйлемдердің қажетті тізімін, танымал электрондық аудармашыларды.
2 еңбек функциясы: Халықаралық тасымалдауларды іске асыру кезінде КҚ пайдаланумен	**1-ші міндет:** Сапар алдында және сапарды аяқтаудан кейін көлік құралдарының қауіпсіздігін және	**Істей білу:**
		1. КҚ бақылаулық қарап тексеруді орындау және шығу алдында және сапардан кейін автомобильдің негізгі жүйелерін тексеруді іске асыру. 2. Жүктің түріне және тасымалдау типіне сәйкес келетін, жүк атвомобильдегі тану белгілерінің болуын тексеру.

байланысқан қажетті әрекеттерді орындау	пайдалануға дайындығын тексеру	3. Сапарды бастау және сапарды аяқтаудан кейін аспаптардың, сигнализацияның, аппаратураның және жабдықтардың жұмыс күйін тексеру. 4. КҚ құрастырылымымен қарастырылған (мамандандырылған КҚ-мен жүктерді тасымалдау кезінде) қосымша жабдық жұмысын тексеру (жүргізуші міндеттерінің бөлігінде). 5. Өрт сөндіргіштердің, медициналық дәрі қобдишаларының, апаттық тоқтау белгілерінің, сырғуға қарсы тіреуіштердің, жарық шағылыстыратын жейделердің және қауіпсіздікті қамтамасыз етудің басқа құралдарының болуы және күйін тексеру. 6. КҚ заманауи экологиялық талаптарды сақтаумен ЖЖМ-мен және арнайы сұйықтықтармен толтыру. 7. Еңбекті қорғау қағидалары мен нұсқаулықтарын және өртке қарсы қауіпсіздік талаптарын, ұйыммен белгіленген КҚ қауіпсіздігін тексеру бойынша нұсқаулықтарын және ішкі тәртіп қағидаларын сақтау. 8. КҚ тазалықта және техникалық ақаусыз күйінде ұстау үшін шараларын қабылдау.
		Білу:

<table>
<tr><td></td><td></td><td>1. КҚ техникалық күйін тексеру кезінде ҚТ қағидаларын.
2. Ақаулықтарды жою және ТҚК бойынша жұмыстарды орындау тәсілдерін.
3. Пайдалану материалдарын қолдану қағидаларын.
4. АКҚ техникалық пайдалану қағидаларын.
5. КҚ негізгі механизмдері мен аспаптарының мақсатын, орналасуын, әрекет ету қағидатын.
6. Еңбекті қорғау бойынша қағидалары мен нұсқаулықтарын және ұйымда белгіленген өртке қарсы қауіпсіздік талаптарын.
7. КҚ қауіпсіздігін тексеру бойынша нұсқаулықтар мен ішкі тәртіп қағидаларын.
8. Көлік құралдарын пайдалануға тыйым салынатын ақаулықтар мен талаптардың тізімін.
9. КҚ құрылысы және КҚ құрастырылымымен қарастырылған қосымша жабдықтар туралы негізгі мәліметтер мен нұсқаулықтарды.
10. Бағдардың өтетін елдердің КҚ пайдалану және қауіпсіз басқару бойынша нормативтік құқықтық актілерінің негізгі ережелерін.
11. Автомобиль көлігінің жылжымалы құрамына техникалық қызмет көрсету және жөндеу туралы ережелерін.
12. КҚ-да орнатылған тахографтарды пайдалану бойынша нормативтік құқықтық актілерді.
13. Бақылау-өлшеу аспаптарын, борттық аппаратураны, навигация және байланыс құралдарын пайдалану бойынша нормативтік құқықтық актілерді.
14. КҚ-ғы жанармай және майлау материалдарының шығыс нормаларын.</td></tr>
<tr><td></td><td>2-ші міндет: КҚ пайдалану және тасымалдауды орындау процесінде қауіпсіздікті сақтау.</td><td>Істей білу:
1. Пайдалану процесінде КҚ тұрақты бақылаулық қарап тексеруді орындау.
2. КҚ пайдалану кезінде ақаулықтарды анықтау және уақтылы жою.
3. Тораптарды және агрегаттарды бөлшектеусіз өздігінен немесе мамандарды жұмылдырумен ақаулықтарды жою бойынша шешімін қабылдау.
4. КҚ пайдалануға тыйым салынатын ақаулықтарды анықтау, техникалық ақаулықтарды жою мүмкінсіздігі кезінде сақтықтың қажетті шараларын сақтаумен тұрақ немесе жөндеу орнына бару.
5. Техникалық көмекті, эвакуаторды шақыру және тіркеп алушыда қозғалу.
6. КҚ бағдардың өтетін елдердің экологиялық талаптарын сақтаумен ЖЖМ-мен және арнайы сұйықтықтармен уақтылы толтыру.
7. Борттық компьютерді, навигация және байланыс құралдарын пайдалану.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Білу:</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>1. Экономикалық тиімді жүргізу негіздерін және тәсілдерін.
2. КҚ құрылысын және оның механизмдерінің жұмыс қағидаттарын.
3. Автомобиль шиналарын пайдалану бойынша нормативтік құқықтық актілерді.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">3 еңбек функциясы: КҚ қауіпсіз басқару</td><td rowspan="4">1-ші міндет: КҚ қауіпсіз басақрау қағидаларын сақтау және жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында тиісті шараларын қабылдау.</td><td>Істей білу:</td></tr>
<tr><td>1. Бағдардың өтетін елдердің қолданыстағы редакциясындағы жол қозғалысы ережелерін сақтау.
2. Халықаралық тасымалдарын іске асыратын жүргізушінің еңбек және демалу режиміне қойылатын талаптарды, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасының қағидалары мен нормаларын орындау.
3. Жол-көлік жағдайын бақылауға арналған бақылау-өлшеу аспаптары мен борттық аппаратура көрсеткіштерін пайдалану.
4. Навигация және байланыс құралдарын пайдалану.
5. Автомобильде орнатылған белсенді, пассивті қауіпсіздік жүйелерін және жүргізушіге жәрдемдесу жүйелерін пайдалану.
6. Әртүрлі жол және метеорологиялық жағдайларда, шектелген көрініс жағдайларында, қолайсыз жол жағдайларында жүргізу қағидаларын және КҚ қауіпсіз басқару тәсілдерін қолдану.</td></tr>
<tr><td>Білу:</td></tr>
<tr><td>1. Жол қозғалысы ережелерін және бағдардың өтетін елдерде оларды бұзуы үшін жауапкершілік түрлерін.
2. Бағдардың өтетін елдердегі заңнамаға сәйкес АКҚ техникалық пайдалану қағидалары мен қоршаған ортаны қорғау нормаларын.
3. КҚ жүргізушілерінің жұмыс уақыты және демалу уақыты режимінің ерекшеліктері туралы ережені.
4. Әртүрлі жол және метеорологиялық жағдайларда, шектелген көрініс жағдайларында, қолайсыз жол жағдайларында КҚ қауіпсіз басқару тәсілдерін.
5. КҚ орнатылған белсенді, пассивті қауіпсіздік жүйелерінің және жүргізушіге жәрдемдесу жүйелерінің мақсаты мен қолданылуын.
6. Шаршағандықтың, психикалық күйдің, алкогольді және дәрі-дәрмектерді тұтынудың көлік құралын қауіпсіз басқаруға әсерін.
7. КҚ пайдалану және қауіпсіз басқару бойынша нормативтік құқықтық актілердің негізгі ережелерін.</td></tr>
</table>

		8. Ішкі тәртіп қағидаларын, жүргізушінің еңбек міндеттеріне жатқызылатын және белгіленген тәртіпте оған жеткізілген ұйымның өкімдері мен бұйрықтарын. 9. Еңбекті қорғау бойынша қағидалар мен нұсқаулықтарын және өртке қарсы қауіпсіздік талаптарын.
	2-ші міндет: Физикалық күйін, ақыл белсенділігін қолдауды, кәсіптік ептіліктері мен дағдыларын жетілдіру маңыздылығын сезіну	**Істей білу:**
		1. Өзінің еңбек міндеттерін сапалы орындауға мүмкіндік беретін физикалық күйін және денсаулық күйін қолдау. 2. Салауатты, үйлестірілген тамақтану қағидатын қолдану. 3. Шаршау және күйзеліс симптомдарын, себептерін және салдарын анықтау. 4. Жұмыс және демалудың дұрыс кезектесуінің түбегейлі мәнін қолдану. 5. Автомобильді басқару кезінде жеке мүмкіндіктерін саналы бағалау. 6. Кәсіптік қасиеттерін жетілдіру: өзінің эмоциялық күйін басқару, жол қозғалысының басқа қатысушыларының құқықтарын сыйлау, жол қозғалысының қатысушылары арасында туындайтын тұлғааралық қақтығыстарды сындарлы шешу. 7. Қауіптіліктерді тани білу, авариялық жағдайларға жол бермеу. 8. Еңбек міндеттерін орындауы үщін қажетті автомобильді қауіпсіз басқару бойынша қосымша кәсіптік дайындықтан, қосымша курстардан, тренингтер мен нұсқамалықтардан өту.
		Білу:
		1. Психобелсенді, психотроптық және басқа заттардың адам ағзасына әсерлерінің салдарын. 2. Салауатты, үйлестірілген тамақтану қағидаттарын. 3. Жүргізушілерді медициналық қараудан өткізу тәртібін. 4. Мастану күйін куәландыру тәртібін. 5. Шаршағандық, күйзеліс және жұмыс және демалудың дұрыс кезектестіру мәнінің маңыздылығын сезіну.
	3-ші міндет:	**Істей білу:**

	Жол-көлік оқиғалары кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмекті көрсету	1. Жағдайды бағалау және алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету. 2. Жол-көлік оқиғалары кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмекті көрсету бойынша іс-шаралар кешенін орындау. 3. Жедел жағдайларда зардап шеккендерді жақын емдеу мекемесіне жіберу. 4. Жедел медициналық көмекті, қызметкерлері алғашқы көмекті көрсетуге міндетті басқа арнайы қызметтерді шақыру. 6. Зардап шеккеннің есінде болуы анықтау. 7. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және зардап шеккеннің тіршілік белгілерін анықтау бойынша іс-шараларын орындау. 8. Тіршілік белгілерінің пайда болуына дейін жүрек-өкпе қызметінің реанимациясын жүргізу бойынша іс-шараларды орындау. 10. Зардап шеккенді шолып қарау және сыртқы қансырауды уақытша тоқтату бойынша іс-шараларды орындау. 11. Жарақаттарды, улануды және өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін басқа да күйінің белгілерін анықтау мақсатында зардап шеккенді егжей-тегжейлі қарап шығу бойынша және көрсетілген күйлерін анықтау жағдайында алғашқы көмек көрсету бойынша іс-шараларды орындау. 12. Зардап шеккенді оңтайлы дене қалпына келтіру. 13. Зардап шеккеннің күйін бақылауды іске асыру (ес-түсі, тыныс алуы, қайна айналымы) және психологиялық қолдауды көрсету.
		Білу:
		1. Жол-көлік оқиғаларының туындауы кезіндегі әрекеттер тәртібін. 2. Жедел медициналық көмекті, қызметкерлері алғашқы көмекті көрсетуге міндетті басқа арнайы қызметтерді шақыру тәртібін. 3. Әртүрлі жағдайларда алғашқы көмек көрсету бойынша әрекеттер әдістемесін және бірізділігін. 4. Алғашқы көмек дәрі қобдишасының құрамын (автомобильдік) және оның құрамдастарын пайдалану қағидаларын. 5. Еңбекті қорғау бойынша қағидалар мен нұсқаулықтарды және өртке қарсы қауіпсіздік талаптарын.
4 еңбек	1-ші міндет:	**Істей білу:**

функциясы: Жүктерді тасымалдау кезінде қауіпсіздік шараларын орындау, сақтау және қамтамасыз ету	Халықаралық қатынаста жүктерді тасымалдауды орындау кезінде халықаралық және ұлттық нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтау	1. Жүктерді тасымалдау қағидаларын сақтау. 2. Өзінің сипаты бойынша ерекше қорғауды, жолда өзіне күтім жасау немесе тасымалдаудың басқа ерекше жағдайларын талап ететін жүктерді тасымалдау бойынша нормативтік құқықтық актілерді сақтау (мамандандырылған КҚ-мен тасымалдау). 3. Қозғалыс бағдарының ерекшеліктері және қауіпті учаскелер туралы ақпаратты алу және қолдану. 4. Жүргізушінің электрондық дербес сәйкестендіру картасын пайдалану. 5. ГЛОНАСС және ГЛОНАСС/GPS базасындағы диспетчерлік жүйесін пайдалану.
		Білу:
		1. Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 2. Көлік құралдарын пайдалану және қауіпсіз басқару бойынша нормативтік құқықтық актілердің негізгі ережелерін. 3. КҚ халықаралық қозғалысқа жіберу талаптарын, Жол қозғалысы туралы конвенцияның негізгі ережелерін және Қазақстан Республикасының жол қозғалысы туралы заңды. 4. Жүктерді жолмен тасымалдау туралы конвенцияның негізгі ережелерін (ЖТШК/CMR) көліктегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша нормативтік құқықтық актілерді және Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 5. Халықаралық тасымалдауды іске асыратын көлік құралдары экипаждарының жұмысына қатысты Европалық келісімнің негізгі ережелерін (КЖЕК). 6. Қауіпті жүктерді жолмен тасымалдау туралы келісімнің негізгі ережелерін (ҚЖЖТ/ ADR), Тез бұзылатын тағам өнімдерін халықаралық тасымалдау туралы және осы тасымалдарға арналған арнайы көлік құралдары туралы (СПС/АТР) келісімді және Ауыр салмақты және ірі габаритті жүктерді тасымалдау қағидаларын. 7. Өзінің сипаты бойынша ерекше күзетуді, жолда өзіне күтім жасауды немесе тасымалдаудың басқа ерекше талаптарын талап ететін (мамандандырылған жүк автомобильдерімен тасымалдау кезінде) жүктерді тасымалдау бойынша нормативтік құқықтық актілерді. 8. Шекарада жүктерді бақылауды жүргізу талаптарын келісімдеу туралы халықаралық конвенцияның негізгі ережелерін.
	2-ші міндет:	**Істей білу:**

	Жүктердің әртүрлі түрлерін тасымалдауды орындау	1. Жүктерді қабылдау, орналастыру және тасымалдауды қамтамасыз ету. 2. Жүк орындарының санына, сонымен қатар көлік құжаттамасында ақпаратын көрсетумен белгісіне және нөмірлеріне қатысты жөнелтпе құжаттар келтірілген нұсқаулардың дәлділігін салыстыру. 3. Жүктерді тиеуді орындау кезінде құжаттамадағы алынған белгілерді тексеру. 4. Пломбалардың бекітілуін, олардың нөмірлерін, жүктің және оның қаптамасының сыртқы күйін тексеру.
		Білу:
		1. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуді тексеру кезінде қауіпсіздік техникасының қағидаларын. 2. Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 3. ЖТШК/ CMR конвенциясының 8-бап талаптарын. 4. Ұлттық және халықаралық кеден заңнамасының талаптарын (ҚР, ЕАЭО кеден кодекстерін) және ХЖТ/TIR конвенциясын). 5. Өзінің сипаты бойынша ерекше күзетуді, жолда өзіне күтім жасауды немесе тасымалдаудың басқа ерекше талаптарын (мамандандырылған КҚ-мен тасымалдау кезінде) талап ететін жүкті тасымалдау бойынша нормативтік құқықтық актілерін. 6. Автомобиль қатынастары туралы үкіметаралық келісімдердің ережелерін және рұқсат жүйесінің талаптарын. 7. Мамандандырылған техниканы, жабдықтар мен тиеу, түсіру және тасымалдауға арналған құрал-саймандардың құрылысы мен жұмыс алгоритмдері туралы негізгі мәліметтерді (мамандандырылған жүк атвомобильдерімен тасымалдау кезінде).
	3-ші міндет: Экологиялық талаптарды сақтау	**Істей білу:**
		1. Қозғалыстың қолайлы режимін таңдау және көлік құралын экологиялық талаптарды сақтау мақсатында техникалық ақаусыз күйінде ұстау. 2. Жылдамдықтың қолайсыз режимін таңдау салдарын түсіну. 3. Жанармай-май материалдарын және арнайы сұйықтықтарды таңдау кезінде оларды өзара алмасушылығын және үйлесімділігін ескеру. 4. Тиеу және тасымалдау кезінде жүктің шуды туғызбайтынын, шаң баспайтынын, жолды және қоршаған ортаны ластамайтынын тексеру. 5. Көлік құралының тиісті санитарлық күйін қамтамасыз ету.
		Білу:

		1. АКҚ техникалық пайдалану қағидаларын. 2. КҚ пайдалану кезінде экологиялық қауіпсіздік негіздерін. 3. КҚ үнемді басқару негіздерін. 4. Автомобиль көлігіндегі санитарлық-гигиеналық талаптар бойынша нормативтік құқықтық құжаттаманың негізгі ережелерін. 5. Жанармай-майлау материалдары мен арнайы сұйықтықтардың типтерін, сипаттамаларын. 6. Жол қозғалысы саласында және көліктегі әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы ереженің негізгі ерекшеліктерін.
	4-ші міндет: Жүктерді халықаралық тасымалдау процесінде қауіпсіздік шараларын қамтамасыз ету	**Істей білу:**
		1. Рейстегі КҚ және жүктің сақтандылығын қамтамасыз ету шараларын қабылдау. 2. Жол қозғалысы ережелерін сақтау. 3. Бөтен тұлғалардың, олардың қол жүктері мен бөтен жүктің тасымалдануына жол бермеу. 4. Тасымалдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін КҚ құрастырылымымен қарастырылған қосымша жабдықты қолдану. 5. КҚ шанағындағы жүкті бекіту құралдарының (белдіктер, шынжырлар, тростар, ағаш кесектері, тіреуіштер, сырғуға қарсы төсеніштер және басқасы) тасымалдау қауіпсіздігін, жүктің және КҚ сақтандылығын қамтамасыз ететінін тексеру. 6. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес КҚ, жүктің, контейнерлердің, ыдыстың және рейстегі басқа жүк орындарының қауіпсіздігін және сақтандылығын қамтамасыз ету бойынша шараларын қабылдау. 7. Өзінің сипаты бойынша ерекше күзетуді, жолдағы өзіне күтім жасауды немесе тасымалдаудың басқа ерекше жағдайларын талап ететін жүктерді тасымалдау бойынша нормативтік құқықтық актілерді сақтау (мамандандырылған КҚ тасымалдау кезінде). 9. Экипаж құрамындағы жұмыс кезінде ауысымдық кестесін сақтау.
		Білу:
		1. Жол қозғалысы ережесін. 2. Көліктегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша нормативтік құқықтық актілердің негізгі ережелерін. 3. КҚ жүргізушілерінің жұмыс уақыты мен демалу уақыты режимінің ерекшеліктері туралы ережелерін. 4. Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 5. Жүк автомобилінің құрастырылымымен қарастырылған (мамандандырылған жүк автомобильдерімен тасымалдау кезінде) қосымша жабдықты пайдалану бойынша нұсқаулықтарды.

		6. Өзінің сипаты бойынша ерекше күзетуді, жолда өзіне күтім жасауды немесе тасымалдаудың басқа ерекше жағдайларын талап ететін жүктерді тасымалдау бойынша нормативтік құқықтық актілерді. 7. Көлік құралын қауіпсіз басқару негіздерін. 8. Көлік құралдарын пайдалану және қауіпсіз басқару бойынша негізгі нормативтік құқықтық актілерді. 9. Тасымалдау кезінде қарақшылық шабуылдар, жүкті ұрлау кезінде жүргізушінің әрекеттері бойынша ұсынымдарды.	
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар	Адалдық, тәртіптік, атқарғыштық, ұқыптылық, зерделілік, жауаптылық		
БСШ аясында басқа кәсіптермен байланысы	БСШ деңгейі - 2	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын сүйемелдеу диспетчері. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы.	
ЕТКС немесе КС байланысы	ЕТКС №52 шығарылым	Автомобиль жүргізушісі	
Білім беру және біліктілік жүйесімен байланысы	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандығы: –	Біліктілігі: –

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ:
Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының диспетчері

Коды:	3157-2-001
Топ коды:	3157-2
Кәсібі:	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының диспетчері.
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	Аға диспетчер. Диспетчерлік қызмет операторы.
БСШ бойынша біліктілік деңгейі:	3
Қызметтің мақсаты:	Жүктерді халықаралық тасымалдауды іске асыру кезінде көлік құралдарының жұмысын басқарудың жоғары жеделділігін қамтамасыз ету

Еңбек функциялары:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тасымалдауды іске асыру процесінде жүк жіберуші/жүк алушы өкілдерімен келіссөздерді, қажетті келісімдеулер мен ақпараттық өзара әрекеттестікті жүргізу. 2. Сапарға дейін және кейін қажетті жол және басқа да көлік құжаттамасын дайындау, беру және бастапқы өңдеу. 3. КҚ-ның тиеу/түсіру орнына келуін қамтамасыз ету және бақылау. 4. КҚ желіге шығару бойынша жоспардың орындалуын қамтамасыз ету және бақылау. 5. Желідегі КҚ жұмысын және жүргізушілермен КЖЕК қағидалары мен нормаларын сақтауын бақылау және үйлестіру. 6. Есептерді жасау және жұмыстарды орындау сапасын талдау.
	Қосымша еңбек функциялары:	–
1 еңбек функциясы: Тасымалдауды іске асыру процесінде жүк жіберуші/жүк алушы өкілдерімен келіссөздерді, қажетті келісімдеулерді және ақпараттық өзара әрекеттестікті жүргізу	**1-ші міндет:** Жүк жіберушілермен жүктерді тасымалдауға арналған өтінімдерді, келу уақытын, орнын, тиеуге берілетін КҚ талаптарын және типін келісімдеу.	**Істей білу:** 1. Тасымалдауды жедел басқаруды қамтамасыз ету үшін клиенттермен келіссөздерді жүргізу. 2. Қажеттілігі кезінде өтінімдердегі өзгерістерді келісімдеу. 3. Тараптардың талаптарына сәйкес құжаттарға өзгерістерді енгізе білу. **Білу:** 1. Компанияның бұйрықтары мен өкімдерін, диспетчерлік қызмет туралы ережелерді, диспетчердің лауазымдық нұсқаулықтарын. 2. Автомобиль көлігіндегі қызметті реттейтін көлік заңнамасының және ҚР нормативтік-құқықтық актілерінің негіздерін. 3. Жүктердің әртүрлі түрлерін тиеу әдістерін және талаптарын. 4. Жүкті тасымалдау шартының талаптарын (жүк жіберуші/жүк алушының өтінімдері).
	2-ші міндет: Тасымалдауды іске асыру процесінде жүк жіберуші/жүк алушы өкілдерін қажетті ақпаратпен қамтамасыз ету	**Істей білу:** 1. Жүк жіберушілерге/жүк алушыларға талап етілетін ақпаратты ұсыну. **Білу:** 1. Тиеуге арналған КҚ беруге қатысты Жүктерді тасымалдау қағидаларының ережелерін. 2. Тиеу/түсіруге келу уақытына қатысты жүкті тасымалдау шартының талаптарын. 3. АКҚ Техникалық пайдалану қағидаларының ережелерін.
2 еңбек функциясы: Сапарға дейін және кейін қажетті жол және	**1-ші міндет:** Сапар үшін қажетті құжаттаманы дайындау, тасымалдауды	**Істей білу:** 1. Тасымалдауды орындау үшін қажетті құжаттамасын дайындау (жол парағы, іс-сапарлық куәлік, ХЖТ кітапшалары, шетел мемлекеттердің қажетті елдеріне кіру/шығу және транзитке арналған

басқа көліктік құжаттамасын дайындау, беру және бастапқы өңдеу	орындау үшін жол және көліктік құжаттамасын уақтылы беру және кері алу кезінде құжаттарды рәсімдеу дұрыстығын тексеру.	құжаттар, CMR жөнелтпе құжатының бланктері, АҚЖ сақтандыру полистері, жанармай карточкалары, КҚ рұқсат карточкалары). 2. Жүргізушіге құжаттарды толтыру және пайдалану тәртібін, қағидаларын түсіндіру. 3. Құжаттарды толтыру дұрыстығын бағалау.
		Білу:
		1. Жүктерді тасымалдау шартының талаптарын. 2. CMR көліктік жөнелтпе құжатын рәсімдеуге қойылатын талаптар. 3. Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру қағидаларының ережелерін (КЖЕК). 4. Рұқсаттық жүйе ережелерін. 5. Қазақстан Республикасының «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» заңының ережелерін. 6. Халықаралық тасымалдарға рұқсат беру қағидаларының ережелерін.
	2-ші міндет: Жүргізушілерге арнайы журналда қол қоюымен жол парақтарын беру және жол парақтарын бастапқы өңдеу.	**Істей білу:**
		1. Жол парақтарын беруді бақылау бойынша арнайы журналды толтыру. 2. Халықаралық тасымалдарын орындау үшін жол парақтарын рәсімдеу, бастапқы өңдеуді жүргізу. 3. Жол парақтарында тиісті техникалық-пайдалану көрсеткіштерін есептеу (ЖЖМ шығысы, км жүріп өтуі)
		Білу:
		1. Жол парақтарын берудің арнайы журналын жүргізу тәртібі. 2. Жол парақтарын рәсімдеу және өңдеу тәртібіне қатысты нормативтік актілердің ережелерін. 3. Компанияның бұйрықтары мен өкімдерін, диспетчерлік қызмет туралы ережелерді, диспетчердің лауазымдық нұсқаулықтарын.
	3-ші міндет: Жол және басқа көліктік құжаттамасын бастапқы өңдеу.	**Істей білу:**
		1. Жүргізушіден жүктің орындалған тасымалы бойынша қабылдау кезінде көліктік құжаттамасын тексеру. 2. Тіркеулік парақтардың үзінді көшірмелері мен орындалған рейстер бойынша тахограф деректерін тексеру. 3. Пайдаланылған тіркеулік парақтар мен тахограф деректерінің есебін жүргізу және сақтау.
		Білу:
		1. Жүктерді тасымалдау қағидаларының ережелерін. 2. CMR көліктік жөнелтпе құжатын рәсімдеу қағидаларын. 3. Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру қағидаларының ережелерін (КЖЕК). 4. Рұқсаттық жүйе ережелерін. 5. Кеден заңнамасының ережелерін.

3 еңбек функциясы: КҚ желіге шығару бойынша жоспардың орындалуын қамтамасыз ету және бақылау	**1-ші міндет:** Автокөлікті желіге шығару бойынша күн сайынғы жоспардың орындалуын қамтамасыз ету	**Істей білу:**
		1. Тапсырыс берушімен КҚ тиеу/түсіру орнына келу уақытын келісімдеу және жүргізушілердің тиеу/түсіру орнына уақтылы келуін бақылау. 2. КҚ желіге күн сайынғы шығару кестесін жасау. 3. Уақыт және жауапты тұлғалар бойынша тиеу жоспарын жасау. 4. Жоспардың орындалуын бақылау.
		Білу:
		1. Жүргізушінің уақыттық және күнтізбелік жоспарларын, тиеу орнындағы әрекеттер мен уақытша шығындарды. 2. Жүктің техникалық ерекшеліктерін, тиеу орнының техникалық қуаттылықтарын. 3. Жүктерді қауіпсіз бекіту қағидаларын. 4. Гараждық-техникалық қызметті ұйымдастыру технологияларын.
	2-ші міндет: КҚ-ның тиеу/түсіру орнына уақтылы келуін қамтамасыз ету	**Істей білу:**
		1. Жүргізушілермен КҚ келу уақытын және тиеу орнын келісімдеу. 2. КҚ-ның тиеуге келуін бақылау
		Білу:
		1. КҚ тиеуге беруге қатысты Жүктерді тасымалдау қағидаларының ережелерін. 2. Тиеуге келу уақытына қатысты жүкті тасымалдау шартының талаптарын.
	3-ші міндет: Тиеу немесе түсірудегі КҚ нормативтен жоғары тұралануды жою бойынша шараларын қабылдау.	**Істей білу:**
		1. Нормаларға сәйкес жүргізушілердің, КҚ және тиегіштің жұмыс уақытының кестесін жасау. 2. Клиенттермен тұрақты байланысын сақтау және КҚ нормативтен жоғары тұралануын жоюға қол жеткізу.
		Білу:
		1. Автомобиль көлігіндегі қызметті реттейтін көліктік заңнама және ҚР нормативтік-құқықтық актілерінің негіздерін. 2. Жүктерді тасымалдау шартының талаптарын.
4 еңбек функциясы: Желідегі КҚ жұмысын және жүргізушілермен КЖЕК қағидалары мен нормаларын сақтауды бақылау және үйлестіру.	**1-ші міндет:** Жүргізушінің жоспар бойынша тасымалдауды орындау бойынша қызметін бақылау, басшылыққа (бақылаушы органға) тасымалды орындау мәртебесі туралы есепті ұсыну.	**Істей білу:**
		1. Бағдар бойынша КҚ қозғалуын және рейстерді аяқтаудан кейін кәсіпорынға уақтылы оралуын бақылау. 2. Есептік ақпаратты жасау.
		Білу:
		1. Жүктерді тасымалдау қағидаларының ережелерін. 2. Бағдарлық желілерін және пайдаланылатын бағдарлардағы қозғалыс талаптарын. 3. Шекара өткелдеріндегі ағымдағы талаптарды.
	2-ші міндет: Жүктің белгіленген орынға дейін	**Істей білу:**
		1. Бақылау, басқару және байланыстың заманауи құралдарының көмегімен жүргізушілермен жедел

	уақтылы жеткізілуін қамтамасыз ету және жүру жолындағы күтпеген жағдайларда (КҚ бұзылуы немесе ЖКО) резервтік КҚ енгізу бойынша шараларын қабыладу.	байланысын іске асыру. 2. Тасымалдау процесін ақпараттық қамтамасыз ету. 3. Күтпеген жағдайларда (КҚ бұзылуы немесе ЖКО) тасымалдау процесін жедел реттеу.
		Білу:
		1. Бағдарлық желілерді және пайдаланылатын бағдарлардағы қозғалу талаптарын. 2. GPS бойынша КҚқадағалау құрылғыларын және бағдарламаларын. 3. АКҚ техникалық пайдалану қағидаларының ережелерін. 4. Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру қағидаларының ережелерін (КЖЕК).
	3-ші міндет: КҚ рейсті орындау үшін ЖЖМ шығысын, жүріп өткен жолға сәйкес аккумуляторларды, автошиналарды пайдалану және есептен шығару есебін жүргізу.	**Істей білу:**
		1. КҚ жанармай шығысының нормаларына сәйкес белгілі бір рейс үшін ЖЖМ шығысын есептеу. 2. ЖЖМ ұтымды шығысын, КҚ жүріп өткен жолы бойынша автошиналардың, аккумуляторлардың пайдалануы мен есептен шығарылу есебін бақылау және жүргізу.
		Білу:
		1. ЖЖМ шығыс нормаларын. 2. Басқа елдердегі жанармай бағасын (кіру/шығу және транзит). 3. Басқа елдерге кіруі кезінде тасымалдау және жанармайдың болу талаптарын (жанармайды алып өтуге арналған лимит).
5 еңбек функциясы: Есептерді жасау және жұмыстарды орындау сапасын талдау	**1-ші міндет:** КҚ жұмысы туралы жеделмәліметтер мен есептерді жасау	**Істей білу:**
		1. Бағдарлардағы КҚ қозғалуын және пайдаланылуын бақылау. 2. Жедел мәліметтер мен есептерін жасау үшін жүргізушілерден қажетті ақпаратты алу.
		Білу:
		1. Есептік кезең үшін КҚ желіге шығару жоспарын. 2. Экономика, өндірістік, еңбекті және басқаруды ұйымдастыру негіздерін. 3. Бағдарлардың сипаттамаларын (қашықтық, жол жағдайлары).
	2-ші міндет: Жылжымалы құрамды желіге шығару бойынша белгіленген кезең үшін жұмыс нәтижелері бойынша диспетчерлік есепті жасау.	**Істей білу:**
		1. КҚ желіге шығару бойынша және есептік кезең үшін жұмыс қорытындысы бойынша есептерді жасау. 2. Есептік кезең үшін халықаралық тасымалдарда КҚ пайдалану шығындарының негізгі баптары бойынша есепті жасау үшін бухгалтерияға деректерді ұсыну.
		Білу:
		1. Компанияның бұйрықтары мен өкімдерін, диспетчерлік қызмет туралы ережелерді, диспетчердің лауазымдық нұсқаулықтарын. 2. Экономика, өндірістік, еңбекті және басқаруды ұйымдастыру негіздерін.

		3. КҚ пайдаланудың техникалық-экономикалық көрсеткіштерін.
	3-ші міндет: Жүргізушілер жұмысының сапалық көрсеткіштері бойынша есепті дайындау және оларды жақсарту бойынша ұсынымдарын жасау.	**Істей білу:**
		1. Жүргізушілермен тахографтардың көрсеткіштері бойынша рейстер ішінде КЖЕК нормаларын орындауын бақылау. 2. Басшылыққа нормаларды орындау, бұзу туралы есепті жасау. 3. Жүргізушілердің қызмет нәтижелерін жақсарту бойынша ұсынымдарын әзірлеу.
		Білу:
		1. Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру қағидаларының ережелерін (КЖЕК). 2. Жүргізушілердің қызмет нәтижелерін жасқарту тәсілдерін. 3. Компанияның ішкі еңбек тәртібінің қағидаларын.
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмоциялық төзімділік. Тіл тапқыштық. Талдамалық ойлау. Атқарғыштық.	

БСШ аясында басқа кәсіптермен байланысы	БСШ деңгейі - 3	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы.	
ЕТКС немесе КС байланысы	ЕТКС №52 шығарылым		
Білім беру және біліктілік жүйесімен байланысы	Білім деңгейі: орта білім	Мамандығы: -	Біліктілігі: -

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ: Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер	
Коды:	8300-0-012
Топ коды:	8300
Кәсібі:	Халықаралық автомобиль тасымалдары жөніндегі менеджер
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	тасымалдау жөніндегі директор орынбасары; көлік және логистика бөлімінің бастығы; халықаралық тасымалдау жөніндегі логист; көлік қызметтерін сату (тасымалдау) жөніндегі маман; көлік құралдарының супервайзері
БСШ бойынша біліктілік деңгейі:	4
Қызметтің негізгі мақсаты	Сапалы көліктік қызметтерді ұсынумен халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын ұйымдастыру.

<table>
<tr><td rowspan="2">Еңбек функциялары:</td><td>Міндетті еңбек функциялары:</td><td>1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын іске асыру үшін компанияның жылжымалы құрамының паркін жиынтықтауды ұйымдастыру.
2. КҚ халықаралық жүк тасымалдарын іске асыруға жіберуді қамтамасыз ету.
3. Компания мен жүргізушілердің халықаралық жүк тасымалдарына жіберілуін қамтамасыз ету.
4. Клиенттер алдында халықаралық қатынастарда жүктерді жеткізу бойынша шарттық міндеттемелерді орындауды ұйымдастыру және бақылау.
5. Бәсекеге қабілеттілікті арттыру мақсатында ағымдағы және стратегиялық жоспарларды әзірлеу.
6. Халықаралық қатынастарда ерекше жүктерді (қауіпті, тез бұзылатын, ауыр салмақты және ірі габаритті) тасымалдауды ұйымдастыру.</td></tr>
<tr><td>Қосымша еңбек функциялары:</td><td>–</td></tr>
<tr><td rowspan="12">1 еңбек функциясы: Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын іске асыру үшін компанияның жылжымалы құрам паркін жиынтықтауды ұйымдастыру.</td><td rowspan="4">1-ші міндет: Жоспарланған халықаралық тасымалдар үшін (МАП) көлік құралдарын (КҚ) сатып алу.</td><td>Істей білу:</td></tr>
<tr><td>1. Тасымалдауға жоспарланған жүктің түрлеріне (даналық, ыдыстық-қаптау, тез бұзылатын және т.б.) сәйкес келетін маркасы, типу және сипаттамаларына бойынша КҚ таңдау.
2. КҚ сатып алу бойынша мәмілелерді жасау.</td></tr>
<tr><td>Білу:</td></tr>
<tr><td>1. Әртүрлі маркалар мен модицикациядағы КҚ және оларды қолдану мүмкіндігінің салыстырмалы сипаттамаларын.
2. Автомобиль көлігіндегі қызметті реттейтін ҚР заңнамалық актілерінің негізгі ережелерін.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">2-ші міндет: Импортталатын КҚ жеткізуді жоспарлау және ұйымдастыру.</td><td>Істей білу:</td></tr>
<tr><td>1. Импортталатын КҚ айдауды қамтамасыз ету.
2. КҚ ілеспе жүктеуді ұйымдастыру.</td></tr>
<tr><td>Білу:</td></tr>
<tr><td>1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын реттейтін халықаралық және ұлттық заңнаманың негізгі ережелерін.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">3-ші міндет: Көлік құралдарының типінің (КҚТМ) мақұлдауын алу және импортталатын КҚ кедендік рәсімдеу, сонымен қатар</td><td>Істей білу:</td></tr>
<tr><td>1. Импортталатын КҚ-на КҚТМ алу үшін құжаттарды дайындау және сертификаттау органдарына өтінімді беру.
2. Импортталатын КҚ кедендік рәсімдеуге декларацияларды беру үшін құжаттарды дайындау.
3. КҚ жол полиция органдарында тіркеулік есепке қою үшін құжаттарды дайындау.</td></tr>
<tr><td>Білу:</td></tr>
</table>

	оларды бұдан әрі жол полиция органдарында тіркеулік есепке қою.	1. Техникалық регламент талаптарын (КО ТР 018/2011). 2. Кедендік рәсімдеу және жол қозғалысына қатысты халықаралық және ұлттық заңнаманың негізгі ережелерін.
2 еңбек функциясы: КҚ халықаралық жүк тасымалдарын іске асыруға жіберуді қамтамасыз ету.	**1-ші міндет:** КҚ халықаралық жүк тасымалдарына жіберудің кедендік мөрлері және пломбалары бар куәлігін алу.	**Істей білу:**
		1. КҚ халықаралық жүк тасымалдарына жіберу туралы кедендік мөрі және пломбалары бар куәліктерді алу үшін кедендік органға өтінімді беру. 2. Кеден органдарының өкілдерімен өзара әрекеттесу.
		Білу:
		1. ХЖТ/TIR конвенциясы. 2. Кедендік заңнама. 3. Кеден органдарының жұмыс регламенттері.
	2-ші міндет: Кәсіпорынның электрондық карточкаларын және карточкаларды берудің өкілетті орталығында цифрлық тахографтарды қолдану үшін жүргізуші карточкаларын алу.	**Істей білу:**
		1. Кәсіпорын карточкасын және цифрлық тахографтарды қолдану үшін жүргізуші карточкаларын алуға арналған өтінімін беру. 2. Жүргізушілермен жүргізушілердің еңбек және демалу режимін сақтауын бақылау үшін кәсіпорындардың карточкаларын пайдалану.
		Білу:
		1. Жүргізушілердің еңбегін және демалысын ұйымдастыру, сонымен қатар тахографтарды қолдану қағидаларын. 2. Цифрлық тахограф жүйесінің жұмыс істеу тәртібін.
3 еңбек функциясы: Компаниялар мен жүргізушілердің халықаралық жүк тасымалдарына жіберілуін қамтамасыз ету.	**1-ші міндет:** Компанияны халықаралық автомобиль жүк тасымалдарына жіберу куәлігін және аумақтық көлік инспекциясы органдарында әрбір КҚ-на арналған карточкаларды алу.	**Істей білу:**
		1. Компаниялар мен көлік құралдарын халықаралық жүк тасымалдарына рұқсатын алу үшін өтінімді беру. 2. Аумақтық көліктік бақылау органдарының өкілдерімен өзара әрекеттесу.
		Білу:
		1. Жүргізушілерді халықаралық тасымалдарға жіберу қағидаларын. 2. Аумақтық көліктік бақылау органдары жұмыстарының регламенттерін.
	2-ші міндет:	**Істей білу:**

	ХЖТ /TIR жүйесі бойынша компанияларды халықаралық автомобиль жүк тасымалдарына жіберу рұқсатын алу.	1. Талап етілетін құжаттарды дайындау және ҚР аумағында ХЖТ кітапшаларын кепілдейтін және беретін ұйымға мүшелікке қабылдау өтінімін беру. 2. ХЖТ/ TIR жүйесіне рұқсатын алу үшін құжаттарды дайындау және өңірлік кеден органына өтінімін беру.
		Білу:
		1. ХЖТ/TIR жүйесіне жіберу бойынша ХЖТ/TIR конвенциясының негізгі ережелерін. 2. Тасымалдаушыларды ҚР аумағында ХЖТ кітапшаларын беруді кепілдейтін ұйымға мүшелікке қабылдау қағидаларын.
	3-ші міндет: Компания жүргізушілерін халықаралық жүргізушінің кәсіптік құзыреттік куәлігін (КҚК) алумен біліктілікті арттыру курстарында оқыту.	**Істей білу:**
		1. Жүргізушілерді бұдан әрі біліктілікті арттыру курстарынан өту куәліктерін алуымен аккредиттелген оқу орталықтарында оқытуға арналған өтінімін беру. 2. ҚР аумағында ХЖТ кітапшасын кепілдейтін және беретін ұйыммен және оқу орталықтарымен өзара әрекеттесу.
		Білу:
		1. ХЖТ/TIR конвенциясының және ҚР аумағында ХЖТ кітапшасын кепілдейтін және беретін ұйымның талаптарын. 2. Жүргізушілердің біліктілігін арттыруға қатысты бұйрықтарды, компания өкімдерін.
	4-ші міндет Басшыны немесе менеджерлерді ҚР аумағында ХЖТ кітапшасын кепілдейтін және беретін ұйымның аккредиттелген оқу орталықтарында арнайы біліктілікті арттыру курстарында оқыту.	**Істей білу:**
		1. ХЖТ кітапшаларын алу, сақтау, пайдалану және олардыпайдаланудан кейін ҚР аумағында ХЖТ кітапшаларын кепілдейтін және беретін ұйымға уақтылы қайтару үшін компанияның жауапты тұлғасының міндеттерін орындау. 2. ХЖТ кітапшаларының ұстаушылары үшін Басшылықтың талаптарын орындау.
		Білу:
		1. ХЖТ/TIR конвенциясының, кеден органдарының және ҚР аумағында ХЖТ кітапшаларын кепілдейтін және беретін ұйымның талаптарын. 2. ХЖТ/ TIR жүйесінің талаптарын орындауы үшін жауапты тұлғалардың біліктіліктерін арттыру және тағайындауға қатысты компания бұйрықтарын, өкімдерін.
	5-ші міндет:	**Істей білу:**

	Жүргізушілерді әрбір сапарда транзиттік мемлекет аумағы арқылы кіру/шығу және транзитке арналған рұқсат бланктерімен, сонымен қатар транзиттік елдердің сақтандыру полистерімен қамтамасыз ету.	1. Әрбір сапарға ХҚКО арқылы өтінімдерді электрондық беруді пайдаланумен рұқсат бланктерін алу. 2. Әрбір сапарға транзиттік елдердің АҚЖ сақтандыру полистерін алуға арналған өтінімдерін беру. **Білу:** 1. Қазақстан Республикасының «Автомобиль көлігі туралы» заңының негізгі ережелерін. 2. Рұқсаттық жүйесін қолдану қағидаларын. 3. Қазақстан Республикасының «Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» заңының негізгі ережелерін.
	6-шы міндет: Визалық режимі бар елдерге халықаралық автомобиль тасымалдарын іске асыратын жүргізушілер үшін визаларды алу.	**Істей білу:** 1. Визаларды рәсімдеу үшін консулдық қызметтеріне жүргізушілердің өтінімдерін және құжаттарын уақтылы және дұрыс беру. **Білу:** 1. Жеке елдер мен санаттар бойынша визаларды рәсімдеу қағидаларын (бір реттік, көп реттік, транзиттік).
4 еңбек функциясы: Халықаралық қатынаста жүктерді жеткізу бойынша клиенттер алдындағы шарттық міндеттемелердің орындалуын ұйымдастыру және бақылау.	**1-ші міндет:** Көліктік қызметтерді ұсыну үшін клиенттерді іздеу.	**Істей білу:** 1. Клиенттермен (жүк жіберушілермен және экспедиторлық компаниялармен) өзара әрекеттесу. 2. Клиенттерді іздеудің әртүрлі көздерін пайдалану (жарнама, интернет-ресурстар, тасымалдаушылардың ұсынымдары). **Білу:** 1. Автомобиль көлігіндегі қызметті реттейтін халықаралық және ұлттық заңнаманың, сонымен қатар нормативтік-құқықтық актілердің негізгі ережелерін. 2. Іскерлік тілдесу, келіссөздерді жүргізудің тәсілдері мен әдістерін.
	2-ші міндет: Жүктерді тасымалдау туралы өзара тиімді шарттарды жасау.	**Істей білу:** 1. Әрбір өтінім бойынша өтінімдерді қарастыру және тасымалдаудың табыстылығын есептеу. 2. Компания үшін экономикалық тиімділігіне сәйкес шешімдерді қабылдау: орындауға өтінімін қабылдау немесе клиентке бас тартуын беру. 3. Жүктерді тасымалдауға арналған өзара тиімді шарттарды дұрыс жасау. **Білу:**

		1. CMR конвенциясының ережелерін. 2. Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 3. Тасымалдаудың өзіндік құнын және тиімділігін есептеу әдістерін. 4. Келісімшарт алдыңғы, келісімшарттан кейінгі жұмыс қағидаларын. 5. Талаптық наразылық құқығын (наразылықтар, талаптар, соттар). 6. Менеджмент тәуекелінің қағидаларын. 7. ХЖТ конвенциясының ережелерін. 8. КО СЭҚ ТН (енгізуге шектеулері, СГР, ДСС) 9. Кедендік рәсімдерді (транзит).
	3-ші міндет Жүктерді тасымалдау бойынша шарттық міндеттемелердің орындалуын ұйымдастыру.	**Істей білу:**
		1. Диспетчердің КҚ тиеуге уақтылы беру бойынша жұмысын бақылау. 2. Жүргізушілерге жүктің күйін, оның қаптамасын, таңбалауы мен нөмірінің болуын, жөнелтпе құжатқа сәйкес орындардың санын, жүктің бекітілуін және CMR жөнелтпе құжатын рәсімдеуді бақылауға қатысты жүкті жүк жіберушілерден қабылдау қағидалары туралы нұсқамалық беру. 3. Кедендік органдарға ЕАЭО кедендік аумағына/нан шығарылатын немесе әкелінетін тауарлар туралы міндетті электрондық алдын ала ақпаратты ұсыну.
		Білу:
		1. CMR конвенциясының ережелерін. 2. Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 3. Жүктерді бекіту қағидаларын. 4. ЕАЭО кедендік аумағына/нан әкелінетін немесе шығарылатын тауарлар туралы TIR-EPD электрондық алдын ала ақпаратты толтыру тәртібін. 5. КО СЭҚ ТН \ TARIC.
	4-ші міндет: Жүкті белгіленген орнына жоғалту және шығынсыз келісілген мерзімде жеткізу бойынша шарттық міндеттемелердің орындалуын бақылау.	**Істей білу:**
		1. Жүкті белгіленген орнына дейін уақтылы жеткізілуін, жүргізушілермен таңдап алынған жүру бағдары бойынша жүктерді тасымалдау кестесін орындауын, тасымалдардың қауіпсіздік қамтамасыз ету және еңбек және демалыс режимінің сақталуын бақылау. 2. Ұялы байланысты және GPS жерсерік навигациялау жүйесін пайдалану.
		Білу:

		1. CMR конвенциясының ережелерін. 2. Жүктерді тасымалдау қағидаларын. 3. Халықаралық автомобиль тасымалдарын іске асыратын экипаждардың жұмысына қатысты Еуропалық келісімнің ережелерін (КЖЕК). 4. Бағдарлық желілерін және пайдаланылатын бағдарлардағы қозғалыс талаптарын. 5. GPS бойынша КҚ қадағалау құрылғыларын және бағдарламаларын.
5 еңбек функциясы: Компанияның бәсекеге қабілеттілігін арттыру, ұсынылатын қызметтердің сапасын арттыру мақсатында компанияны дамытудың ағымдағы және стратегиялық жоспарларын әзірлеу.	**1-ші міндет:** Ағымдағы кезең үшін іске асырылған тасымалдауларды ң экономикалық тиімділігі бойынша есепті жасау.	**Істей білу:**
		1. Тасымалдаудың өзіндік құнын есептеу. 2. Ағымдағы кезең үшін жүктерді тасымалдаумен байланысқан кірістер мен шығыстардың жедел есебін жүргізу. 3. Компания экономикасы үшін жүктерді тасымалдаудың анағұрлым тиімді бағдарларын есептеу және негіздеу.
		Білу:
		1. Тасымалдаудың өзіндік құнын есептеу тәсілдерін. 2. Пайдаланылатын бағдарлардағы көліктік қызметтердің тарифтерін. 3. Талдамалық есептерден алынған және жүк ағындарына арналған сұраныс мәліметтері.
	2-ші міндет: Нарықтың және көліктік қызметтерді дамыту перспективаларын ың ағымдағы күйін талдау негізінде компанияның ағымдағы және стратегиялық жоспарларын әзірлеу.	**Істей білу:**
		1. Халықаралық автомобиль тасымалдарының нарығын уақтылы талдауды жүргізу. 2. Көліктік қызметтерге арналған сұраныс болжамын жасау. 3. Жүк ағындарын зерттеу. 4. Көліктік ағындардың, тарифтердің өзгеруін, жеке секторлар мен бағдарлардағы тасымалдаулардың дамуын болжамдау.
		Білу:
		1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары нарығының ағымдағы күйін талдау әдістерін және тәсілдерін. 2. Әрбір бағдардағы көліктік қызмет тарифтерін. 3. Белгілі бір кезеңде көліктік қызметтерді дамыту перспективаларын.
	3-ші міндет: Көрсетілетін көліктік қызметтердің кешенін кеңейту бағдарламасын әзірлеу және клиенттердің қанағаттандырыл	**Істей білу:**
		1. Компания қызметтерін талдау. 2. Компания мен бәсекелестердің маркетингтік талдауын орындау. 3. Компанияны дамыту, жаңа қызметтерді енгізу бойынша ұсыныстарды әзірлеу және жасау. 4. Клиеттерге ұсынылған көліктік қызметтердің сапасы және олардың қанағаттануы, сонымен қатар олардың қалауы туралы сауалнамасын жүргізу.

	уы туралы есептерді жасау.	**Білу:**
		1. Қызметті талдау әдістерін. 2. Бизнес-жоспарларды, маркетингтік талдаулар мен есептерді әзірлеу тәсілдерін және түрлерін. 3. Бәсекелестердің көліктік қызметтерді ұсыну саласындағы жетістіктерін.
	4-ші міндет: Клиенттердің төлем қабілеттілігі мен сенімділігі туралы ақпаратты талдау.	**Істей білу:**
		1. Клиенттік базаны құру. 2. Клиенттермен бірге олардың сенімділігін және төлем қабілеттілігін анықтау мақсатында жұмыс істеу. 3. Клиент мүмкіндіктерінің көліктік компания мүмкіндіктерімен сәйкестілігін анықтау
		Білу:
		1. Сату және коммуникация техникасын. 2. Сұрастырылатын бағдарлар бойынша тасымалдаудың өзіндік құнын есептеу әдістерін. 3. Бағдарлық желілер мен пайдаланылатын бағдарлар мен шекаралық өткелдердегі қозғалыс талаптарын. 4. Өтінімдер бойынша КҚ жұмыспен қамтылу кестесін. 5. Тапсырыстарды, рейстерді есепке алу БҚ. Деректер базасын.
6 еңбек функциясы: Халықаралық қатынастағы ерекше жүктерді (қауіпті, тез бұзылатын, ауыр салмақты және ірі габаритті) тасымалдауды ұйымдастыру.	**1-ші міндет:** Халықаралық қатынаста ерекше жүктерді (қауіпті, тез бұзылатын, ауыр салмақты және ірі габаритті) тасымалдауды қамтамасыз ету.	**Істей білу:**
		1. Қауіпті, тез бұзылатын, ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тиеу, түсіру және тасымалдауды реттейтін талаптарды орындауды бақылау. 2. Ерекше жүктерді тиеу, түсіру және тасымалдаумен шұғылданатын жұмысшылар мен жүргізушілерге нұсқамалықтарды өткізу. 3. Кәсіпорындарға қауіпті жүктерді тасымалдаумен байланысқан мәселелер бойынша кеңес беру. 4. Қауіпті жүктерді тасымалдау үшін немесе тиеу-түсіру операциялары үшін пайдаланылатын жабдықты, ыдысты, қаптаманы тексеру рәсімін бақылау.
		Білу:
		1. Ерекше жүктерді тасымалдау және тиісті құжаттарды рәсімдеудің ұйымдастырушылық-техникалық ерекшеліктерін. 2. Халықаралық қауіпті жүктерді жолмен тасымалдау туралы Европалық келісімнің негізгі ережелерін. 3. Халықаралық тез бұзылатын тағам өнімдерін тасымалдау туралы және осы тасымалдарға арналған арнайы көлік құралдары туралы Европалық келісімін. 4. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау қағидаларын.
	2-ші міндет:	**Істей білу:**

	Қауіпті, тез бұзылатын, ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау, тиеу/түсіру процесінде туындайтын авариялардың немес бұзушылықтардың жағдайларын тергеу, тиісті есептерді дайындау және авариялардың немесе елеулі бұзушылықтардың қайталануын болдырмау үшін қажетті шараларын қабылдау және т.б.	1. Аварияның немесе бұзушылықтың орын алған кезеңін анықтау. 2. Авариялардың немесе бұзушылықтардың себептерін талдау. 3. Бұдан кейінгі ұқсас жағдайларды болдырмау ретінде жауапты тұлғалармен жұмысын жүргізу. **Білу:** 1. Тасымалдарды басқару жүйесінің элементтерін және кезеңдерін (жоспарлау, ұйымдастыру, бақылау). 2. КҚ техникалық ақаулықтарының себептерін және бұзушылық салдарын. 3. Тасымалдаудың әртүрлі кезеңдеріндегі жауапты тұлғаларды. 4. Авариялық жағдайларды болдырмау бойынша персоналмен профилактикалық жұмыс әдістерін.
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жоспарлау және бөліп таратуептілігі. Келіссөздерді жүргізу дағдылары. Күйзеліске төзімділігі. Өзіне жауапкершілікті алу ептілігі.	

БСШ аясында басқа кәсіптермен байланысы	БСШ деңгейі - 4	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы.	
ЕТКС немесе КС байланысы	ЕТКС №52 шығарылым		
Білім беру және біліктілік жүйесімен байланысы	Білім деңгейі: орта білім	Мамандығы: –	Біліктілігі: –

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ:
Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы

Коды:	1325-1-044
Топ коды:	1325-1
Кәсібі:	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы
Кәсіптің басқа да ықтимал атаулары:	Көліктегі басшы (басқарушы)
БСШ бойынша біліктілік деңгейі:	5
Қызметтің негізгі мақсаты	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының тиімді қызметін қамтамасыз ету

Еңбек функциялары:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметтеріне арналған сұранысты, тапсырысты ұйымдастыру және оның қызметін жоспарлау. 2. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметін ұйымдастыру және қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы: Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметтеріне арналған сұранысты, тапсырысты талдауды және оның қызметін жоспарлауды ұйымдастыру	**1-ші міндет:** Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары бойынша сұраныс, тапсырыс және қызметтер туралы мәліметтерді ұйымдастыру және компания қызметкерлеріне ұсынуды келісімдеу.	**Істей білу:**
		1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарына арналған жалпылама сұранысты және тапсырысты түсіну және белгілеу. 2. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының қызметтерін жаңа тапсырыстарға, сұраныстарға басқарылатын нысаналы көрінісін, қағидалы көрінісін әзірлеу және таныстыру. 3. Компанияның халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының процестері туралы процестік және құрылымдық көрінісін әзірлеу.
		Білу:
		1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының қызметтеріне арналған жалпылама тапсырысты, сұранысты түсіну тәсілдерін. 2. Халықаралық автомобиль жүк тасымалы компаниясының қызметі туралы басқарылатын нысаналы көрінісін әзірлеу тәсілдерін және құралдарын. 3. Қызметтегі процестік және құрылымдық тәсілдерін. 4. Халықаралық автомобиль жүк тасымалы нарығының ерекшеліктерін. 5..Транзиттік мемлекет аумағы арқылы өту бағдарлары мен бағыттарын, сонымен қатар талаптарының ерекшеліктерін.
	2-ші міндет:	**Істей білу:**

	Бұрыннан бар және халықаралық автомобиль жүк тасымалдарын қамтамасыз ету үшін қажетті ресурстарды талдау: қаржылар, өндіріс құралдары, материалдар мен персонал.	1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының қызметтеріне арналған тапсырыстардың іске асырылуын модельдеу және болжамдау. 2. Бұрыннан бар және жеткіліксіз ресурстардың ұсынылу толықтығын ұйымдастыру және әртүрлі тәсілдермен белгілеу (қаржылар, өндіріс құралдары, материалдар мен персонал). 3. Ресурстарды жоспарланатын қызметке енгізуді модельдеу және соңғы нәтижеге қол жеткізудің қамтамасыз етілуін қадағалау. 4. Жеткіліксіз ресурстар кезінде жобаланатын процестердегі қиындықтарды белгілеу. 5. Қиындықтардың себептерін анықтау, қиындықтардың кездейсоқ факторларын кездейсоқ еместерден бөлу. 6. Проблемалық қиындықтарды (жағдайларды) белгілеу.
		Білу:
		1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызмет ресурстарын (қаржылар, өндіріс құралдары, материалдар мен персонал) ерекшеліктері және сипаттамаларын. 2. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметін модельдеу және болжамдау тәсілдерін. 3. Қиындықтарды белгілеу тәсілдерін және анықтау критерийлерін. 4. Проблемалық қиындықтардың ерекшеліктері мен сипаттамаларын. 5. Проблемалық қиындықтардың себептерін анықтау тәсілдерін.
	3-ші міндет: Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясы қызметінің бүтін бағдарламасын, қызметінің стратегиялық және тактикалық жоспарларын, регламенттерін ұйымдастыру және	**Істей білу:** 1. Проблемалық қиындықтарды шешуді қамтамасыз ететін қосымша процестерді әзірлеу. 2. Нақты нәтижеге келу үшін қажетті барлық процестермен бірге жобалық көрінісін әзірлеу және белгілеу. 3. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясы қызметтерінің барлық кезеңін құрылымдық-процестік ресурстық-қамтамасыз етілген нормативтік көрінісімен операция жасау.

	әзірлеу.	**Білу:** 1. Жүктерді тасымалдау қағидаларына, рұқсаттық жүйесіне, кедендік рәсімдерге, жүктерді тасымалдау кезіндегі қауіпсіздік шараларына қатысты ұлттық және халықаралық заңнаманы. 2. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясы мен бөлімшелерінің қызметін жобалау тәсілдерін және құралдарын. 3. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясы қызметінің бүтін бағдарламасының, қызметінің стратегиялық және тактикалық жоспарлары мен ішкі регламенттерінің өзара байланысын және ерекшеліктерін. 4. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметтері мен өндірісінің кезеңін бүтін құрылымдық-процестік ресурстық-қамтамасыз етілген көрінісімен операция жасау және пайдалану тәсілдерін.
2 еңбек функциясы: Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметін ұйымдастыру және қамтамасыз ету	**1-ші міндет:** Халықаралық автомобиль жүк тасымалдарының қызметтері бойынша технологиялық процестерді ресурстармен қамтамасыз ету (қаржылар, өндіріс құралдары, материалдар және персонал) және қызметті ұйымдастыру.	**Істей білу:** 1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясы қызметінің жобалық, бағдарламалық, жоспарлық мазмұнына сәйкес келетін ресурстарды жинау (қаржылар, өндіріс құралдары, материалдаржәне персонал). 2. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызметтерді көрсету процесін ресурстармен (қаржылар, өндіріс құралдары, материалдар және персонал) қамтамасыз ету. 3. Өндірістік жобаларды, бағдарламаларды, жоспарларды орындау бойынша орындаушыларды ақпараттандыру және өзара әрекет ету. **Білу:**

		1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының қызмет ресурстарының (қаржылар, өндіріс құралдары, материалдар және персонал) ерекшеліктерін және сипаттамаларын. 2. Ресурстарды халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының өндірістік процесіне жұмылдыру тәртібін және тәсілдерін. 3. Өндірістік шешімдерді ақпараттандыру, коммуникация және келісімдеу тәсілдерін.
	2-ші міндет: 2. Жоспарлық міндеттердің, нормалардың орындалуын бақылау және талдау және қызметкерлердің әрекеттерін немесе белгіленген регламенттерді түзету.	**Істей білу:**
		1. Компанияның өндірістік және экономикалық көрсеткіштерін талдау. 2. Өндірістік процестер, орындаушылардың әрекеттері туралы көрінісін «шынайы орын алушы ретінде» белгілеу. 3. «Қалай болу керек» нормативтік көрінісінің негізінде орындаушылардың шынайы әрекеттерін бағалау. 4. Шынайы тәжірибенің бағдарламалық, жобалық талаптарға сәйкессіздігін белгілеу. 5. Туындаған сәйкессіздік себептерін анықтау (процесс туралы нормативтік көрінісі және шынайы тиянақталған арасындағы). 6. Қызметкерлердің әрекеттерін, белгіленген регламенттерді түзету. 7. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясы қызметтерінің барлық кезеңінің нормативтік көрінісін қайта қарастыру.
		Білу:
		1. Нақты процестер туралы ақпаратты белгілеу тәсілдерін және тәртібін. 2. Қызметкерлер, бөлімшелер қызметінің аралық және қорытынды нәтижелерін бағалау тәсілдерін. 3. Өндірістік процестердің сәйкессіздіктерін белгілеу тәсілдерін және тәртібін. 4. Өндірістік процестердің сәйкессіздік себептерінің түрлерін. 5. Қызметкерлер әрекетін, белгіленген регламенттерді түзету тәсілдерін және тәртібін.
	3-ші міндет:	**Істей білу:**

	Қаржылық қамтамасыз етуді бақылау және халықаралық автомобиль жүк тасымалдары қызметтерінен түскен табысты бөліп тарату	1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясымен көрсетілетін қызметтердің және табыстарының көлемдерін бағалау. 2. КЛО қызметтерінен түскен табысты қаржылық, жабдықтау нарықтарында болу кезеңдерінің аяқталу критерийлері бойынша бөліп тарату және капиталды жаңғырту, сонымен қатар пайданы жаңғырту және өсімін тұрақтандыру. 3. Қарыздық міндеттемелердің қайтарылуын анықтау.	
		Білу:	
		1. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының шаруашылық жүргізу және қаржылық менеджментінің нарықтық әдістерін. 2. Ұйымның қаржылық-шаруашылық қызметінің есептерін, экономикалық талдауын жүргізу, ішкі шаруашылық резервтерін анықтау әдістерін. 3. Қуаттылықтарды, жабдықтар мен өндірістік алаңдарды толық және бірқалыпты жүктеу, халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының өнімдерін және қызметтерін дайындау кезеңін қысқарту мүмкіндіктерін.	
Тұлғалық құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тіл тапқыштық. Талдамалық ойлау. Күйзеліске төзімділік. Шешімдерді тез қабылдау ептілігі. Компанияның ақша ағындарын талдау және жоспарлау ептілігі.		
БСШ аясында басқа кәсіптермен байланысы	БСШ деңгейі - 5	Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары жөніндегі менеджер. Халықаралық автомобиль жүк тасымалдары компаниясының басшысы.	
ЕТКС немесе КС байланысы	ЕТКС №52 шығарылым		
Білім беру және біліктілік жүйесімен байланысы	Білім деңгейі: Жоғары білім	Мамандығы: 5В090900 Логистика (салалар бойынша) 5В0300400 Кедендік іс 5В050600 Экономика 5В090100 Тасымалдарды, қозғалысты ұйымдастыру және көлікті пайдалану 6М090900 Логистика (салалар бойынша) 5М050600 Экономика 6М090100 Тасымалдарды, қозғалысты ұйымдастыру және көлікті пайдалану 6D090900 Логистика	Біліктілігі: -

		(салалар бойынша 5D050600 Экономика 6D090100 Тасымалдарды, қозғалысты ұйымдастыру және көлікті пайдалану	

3. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері:	
Әзірленді: Кәсіптік стандартты әзірлеу Орталық Азиядағы (CTJ) бәсекеге қабілеттілік, сауда және жұмыс орындарын құру жөніндегі USAID жобасымен қолданған.	**«KAZLOGISTICS» Қазақстанның көлік қызметкерлерінің одағы** ***Байланыс***: info@kazlogistics.kz, statsurina@kazlogistics.kz, 8-7172-60-04-40 ***Әзірлеушілер***: 1. Мұқышев Қанат Құрмашұлы, «KAZLOGISTICS» ҚКО бас директорының орынбасары. 2. Сақтағанова Динара Мақсатқызы, ҚазАТО бас хатшысының орынбасары. 3. Безроднов Василий Григорьевич, «OtanGroup» жүргізушілерді дайындау бойынша ұйымдардың кәсіптік бірлестігінің біліктілік комиссия төрағасы. 4. Исабеков Марат Ұланұлы, «KAZLOGISTICS» корпоративтік қор директоры, техника ғылымдарының кандидаты. 5. Стацурина Юлия Александровна, СТК «KAZLOGISTICS» ҚКО адам ресурстарын дамыту жөніндегі атқарушы директор, экономика ғылымдарының кандидаты 6. Жақыпов Бағжан Нығметұлы, ҚазАТО Оқу орталығының директоры. 7. Милишихин Дмитрий Олегович, «KAZLOGISTICS» ҚКО автомобиль көлігі және автомобиль жолдары бойынша атқарушы директоры.
Сараптама ұсынылды:	1. Степченко Владимир Николаевич, «AlemTransGroup» ЖШС компаниясының директоры, Vladimir@alemtransgroup.kz. 2. Репкин Сегей Иванович, «Альзан Транс» ЖШС директоры, alzan_trans@mail.ru. 3. Култумиев Жандос Амандықұлы, «Қазавтокөлік - Батыс» ЖШС директоры, kazato@kazato.kz.
Нұсқаның нөмірі және шыққан жылы:	1-ші нұсқа, 2018 жыл
Болжамдық қайта қарастыру күні:	31.12.2021 ж.